

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИРОДНИЧИХ І АГРАРНИХ НАУК
ГО «ВСЕУКРАЇНСЬКА ЕКОЛОГІЧНА ЛІГА»

БАТУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ШОТА РУСТАВЕЛІ, Грузія
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ, Україна
ДЕРЖАВНА ЕКОЛОГІЧНА ІНСПЕКЦІЯ В ЛУГАНСЬКІЙ ОБЛАСТІ, Україна
ДОСЛІДНА СТАНЦІЯ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН ІАП НААН, Україна
ІНСТИТУТ СОЦІАЛЬНИХ НАУК І ПЕДАГОГІКИ УНІВЕРСИТЕТУ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА, Польща
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ЛУГАНСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР ЕКОЛОГО-НАТУРАЛІСТИЧНОЇ
ТВОРЧОСТІ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ», Україна
ЛУГАНСЬКИЙ ПРИРОДНИЙ ЗАПОВІДНИК НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ, Україна
НАЦІОНАЛЬНИЙ БОТАНІЧНИЙ САД (ІНСТИТУТ) ІМЕНІ «ОЛЕКСАНДРА ЧУБОТАРУ», Молдова
НІЖИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИКОЛИ ГОГОЛЯ, Україна
РЕГІОНАЛЬНИЙ ЛАНДШАФТНИЙ ПАРК «КЛЕБАН-БИК», Україна
РЕГІОНАЛЬНИЙ ЛАНДШАФТНИЙ ПАРК «КРАМАТОРСЬКИЙ», Україна
УКРАЇНСЬКИЙ КЛУБ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ, Україна
УНІВЕРСИТЕТ ВІТОВТА ВЕЛИКОГО, Литва
УНІВЕРСИТЕТ СЕНТ-КЛАУД, США
УСТИМІВСЬКА ДОСЛІДНА СТАНЦІЯ РОСЛИННИЦТВА ІР НААН, Україна
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. Г. С. СКОВОРОДИ, Україна
ХОРОЛЬСЬКИЙ БОТАНІЧНИЙ САД, Україна

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
« ДНІ НАУКИ – 2025 »

23-24 квітня 2025 р.
Миргород, Україна

**MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
STATE INSTITUTION “LUHANSK TARAS SHEVCHENKO NATIONAL UNIVERSITY”
EDUCATIONAL AND RESEARCH INSTITUTE OF NATURAL AND AGRARIAN SCIENCES
ALL-UKRAINIAN ENVIRONMENTAL LEAGUE**

ASSOCIATION OF THE UKRAINIAN CLUB OF AGRICULTURAL BUSINESS, UKRAINE
BATUMI SHOTA RUSTAVELI STATE UNIVERSITY, GEORGIA
DEPARTMENT OF ENVIRONMENT AND NATURAL RESOURCES OF POLTAVA REGION, UKRAINE
H. S. SKOVORODA KHARKIV NATIONAL PEDAGOGICAL UNIVERSITY, UKRAINE
INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES AND PEDAGOGY OF THE UNIVERSITY OF AGRICULTURE, POLAND
KHOROL BOTANICAL GARDEN, UKRAINE
LANDSCAPE PARK "KLEBAN-BYK", UKRAINE
LANDSCAPE PARK "KRAMATORSKY", UKRAINE
NATIONAL BOTANICAL GARDEN (INSTITUTE) «ALEXANDER CIUBOTARU», REPUBLIC OF MOLDOVA
NATIONAL ECOLOGICAL AND NATURALISTIC CENTER MUNICIPAL INSTITUTION "LUHANSK
REGIONAL CENTER OF ECOLOGICAL AND NATURALISTIC CREATIVITY OF STUDENTS", UKRAINE
NATURE RESERVE OF LUHANSK OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCE OF UKRAINE, UKRAINE
NIZHYN MYKOLA GOGOL STATE UNIVERSITY, UKRAINE
RESEARCH STATION OF MEDICINAL PLANTS OF THE INSTITUTE OF AGROECOLOGY AND
ENVIRONMENTAL MANAGEMENT OF NAAS, UKRAINE
SAINT CLOUD STATE UNIVERSITY, USA
STATE ENVIRONMENTAL INSPECTION IN LUHANSK REGION, UKRAINE
USTYMIVKA EXPERIMENTAL STATION OF PLANT PRODUCTION OF THE PPI NAAS OF UKRAINE
VYTAUTAS MAGNUS UNIVERSITY, LITHUANIA

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
«DAYS OF SCIENCE – 2025»**

**April 23-24, 2025
Myrhorod, Ukraine**

Тригуб О. В.	РЕЗУЛЬТАТИ АГРО-БІОЛОГІЧНОГО ВИВЧЕННЯ КОЛЕКЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ ГРЕЧКИ В КОНТРАСТНИХ КЛІМАТИЧНИХ УМОВАХ	104

Шепель А. В.	ЗАХОДИ БОРОТЬБИ З ПРИМОРОЗКАМИ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ	107

СЕКЦІЯ 3. ОСВІТА: ПИТАННЯ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ (ПРИРОДНИЧІ НАУКИ)

Бондарчук В. В., Мельник І. Г.	МОДЕЛЬ «ПЕРЕВЕРНУТОГО КЛАСУ» ЯК ІННОВАЦІЙНА ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ГЕОГРАФІЇ У СТАРШІЙ ШКОЛІ	109

Врацьких О. Ю.	В. І. ВЕРНАДСЬКИЙ І ПОЛТАВЩИНА	113

Гаврюшенко Г. В., Богаславська С. М.	ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ – «ТАЄМНИЙ ІНГРЕДІЄНТ» УСПІХУ НА УРОЦІ ГЕОГРАФІЇ?	115

Гаврюшенко Г. В., Новіков Д. С.	ГРУПОВА РОБОТА УЧНІВ НА УРОКАХ ГЕОГРАФІЇ: АНАЛІЗ ПЕРЕВАГ, НЕДОЛІКІВ ТА МЕТОДІВ ОБ'ЄКТИВНОГО ОЦІНЮВАННЯ	120

Загурський Р. В.	ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ВИКЛАДАННІ ГЕОГРАФІЇ	123

Ільченко Л. А.	РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ МАТЕРІАЛУ З КУРСУ «ГАЗОНИ»	126

Карпенко С. Л.	«ЕКОЛОГІЧНИЙ МАРАФОН»: ВІД ІДЕЇ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ» (З ДОСВІДУ РОБОТИ ЛІЦЕЮ БАГАТОПРОФІЛЬНОГО МІСТА СЕВЕРОДОНЕЦЬКА ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	127

Коршевнік Т. В.	ПРИРОДНИЧА ОСВІТА УЧНІВСТВА У ФОКУСІ ЗМІН	129

Мельник І. Г.	ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ВЕБ-КАРТОГРАФІЧНИХ СЕРВІСІВ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ГЕОГРАФІЧНОЇ НОМЕНКЛАТУРИ	130

Мельник І. Г., Рябченко С. В.	КОМІКСИ ЯК ЗАСІБ МОТИВАЦІЇ ТА АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ ГЕОГРАФІЇ	134

Паккі М. С.	БУРОВА ПРАКТИКА МАЙБУТНІХ ГЕОЛОГІВ ОНЛАЙН: ДОСВІД АДАПТАЦІЇ ДО ВИКЛИКІВ ЧАСУ	139

Погребняк О. І.	ДО ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ РОБОТИ З ВИВЧЕННЯ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТВАРИН МІСЦЕВИХ ВОДОЙМ НА ЗАНЯТТЯХ ОБ'ЄДНАННЯ АКВАРІУМІСТІВ	143

Рибка К. М.	ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ТА МЕДІАГРАМОТНОСТІ	146

Тимчук Н. Ф., Тимчук Д. С.	ВПЛИВ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ НА РОЗВИТОК ГІПОДИНАМІЇ І ПСИХОЕМОЦІЙНИЙ СТАН ОСВІТЯН ТА СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	147

3. Назар М. М. Штучний інтелект: на початку ери нових можливостей системи освіти. *Вісник НАПН України*. 2024. №6(2). С. 1–4. DOI: <https://doi.org/10.37472/v.naes.2024.6224>. **4. Ілійчук Л.** Штучний інтелект і якість освіти: можливості, виклики та загрози. Науково-педагогічні студії. 2024. № 8. С. 232–248. **5. Січко, Т.,** Зелінська, О., & Афанасьєва, Д. Вища освіта в епоху штучного інтелекту: можливості та виклики. *Herald of Khmelnytskyi National University. Technical Sciences*. 2025. 347(1). Р. 314–319. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5732-2025-347-41>. **6. AI and School Geography: Exploring Places and Cultures.** [вебсайт]. 28.07.2023. *Teachflow*. URL: <https://teachflow.ai/ai-and-school-geography-exploring-places-and-cultures/> (дата звернення: 10.04.2025)

Ільченко Л. А.

кандидатка сільськогосподарських наук, доцентка кафедри садово-паркового мистецтва та ландшафтного дизайну, Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м.

Дніпро, Україна, ilchenko.l.a@dsau.dp.ua

**РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ МАТЕРІАЛУ З КУРСУ «ГАЗОНИ»**

Критично мисляча людина є інтелектуально незалежною, нею складно маніпулювати. Між іншим, критичне мислення (КМ) не передається у спадок, за можливості його можна розвинути як самостійно, так і в процесі вивчення окремих фахових курсів, наприклад, «Газони». До речі, виховання критичного мислення, на думку О. Тягла, «можна і потрібно уводити у викладання будь-якої академічної дисципліни, тим самим підвищуючи ефективність засвоєння не тільки КМ, а й відповідної дисципліни, осучаснюючи освітній процес загалом» (2017, с. 253). Зокрема, розвиток критичного мислення студентів під час вивчення природничих дисциплін висвітлено Івановою О. А. (2024). Авторкою розглянуто застосування такої технології як таксономія Блума. Нам імponує більше міркування інших науковців, які при плануванні та проведенні занять (лекційних, практичних, лабораторних), орієнтованих на формування КМ у студентів природничої галузі, вважають за доцільне застосування моделі «стадій», що передбачає наступні етапи (Сухомлинова, Жирська, Масло, 2023, с. 461) :

1. *Виклик*: актуалізація наявних знань; пробудження інтерес до отримання нової інформації; постановка студентом своїх цілей навчання. 2. *Осмислення*: отримання нової інформації; коригування студентом поставленої мети навчання. 3. *Рефлексія*: роздум, народження нового знання; постановка нових цілей навчання.

Ефективність впровадження технології розвитку критичного мислення залежить першочергово від викладача, який має спрогнозувати доцільність застосування цієї технології в процесі вивчення певної теми з газонознавства; а також врахувати, які саме знання, вміння, навички опанують студенти, які їхні здібності, особливості та професійні риси при цьому розвиватимуться. Предметник має взаємодіяти зі студентами на засадах диспуту та партнерства; сприяти самостійній дослідницькій діяльності студентів (написання тез), формувати фаховий підхід до вирішення проблем; стимулювати прояв їхніх творчих рис та відповідальності.

На наш погляд, раціональним для розвитку критичного мислення у здобувачів зі вказаної дисципліни, є створення під час заняття ситуації обмірковування та розв'язання певних задач, як-от, під час опанування методів влаштування газонів. Отримання результату можна досягнути за рахунок дискусії та дебатов – неймовірно корисних форматів спілкування, що дозволяють здобувачам навчитись обґрунтовувати свою точку зору та обговорити будь-які теми з навчальної програми. Використання візуальних засобів або коментування контенту допомагає підвищити ефективність сприйняття матеріалу. Водночас, опрацювання завдань самостійної роботи як складової курсу «Газони», передбачає також аналіз, оцінку та систематизацію даних. Зокрема, участь здобувачів у роботі «круглого столу», після розгляду ними конкретних наукових статей чи перегляду відеороликів стосовно різних заходів боротьби зі шкідниками та хворобам газонів, написання есе щодо добору асортименту

злакових рослин та сумішей для різних типів газонів, можуть бути дієвими механізмами стимулювання критичного мислення.

Список використаної літератури

1. Тягло О. Досвід засвоєння критичного мислення в українській вищій школі. *Філософія освіти*. 2017. № 2 (21). С. 240–257. 2. Іванова О. А. Розвиток критичного мислення студентів під час вивчення природничих дисциплін. *Інноваційна педагогіка*. 2024. Т. 1. Вип. 67. С. 85–89. 3. Сухомлинова О. В., Жирська Г. Я., Масло І. М. Формування критичного мислення у студентів : методи та підходи до розвитку аналітичних здібностей. *Перспективи та інновації науки*. 2023. №14 (32). С. 452–467.

Карпенко С. Л.

заступник директора Ліцею з навчально-виховної роботи,
Ліцей багатoproфільний міста Северодонецька Луганської області,
bebenua66@gmail.com

**«ЕКОЛОГІЧНИЙ МАРАФОН»: ВІД ІДЕЇ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ (З ДОСВІДУ РОБОТИ
ЛІЦЕЮ БАГАТОПРОФІЛЬНОГО МІСТА СЕВЕРОДОНЕЦЬКА
ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ)**

У сучасному світі проблема формування екологічної свідомості набуває особливої актуальності. Зміни клімату, забруднення навколишнього середовища, виснаження природних ресурсів – це глобальні виклики, що вимагають активної участі кожного члена суспільства, особливо молодого покоління. Екологічну освіту слід розглядати як довгострокову інвестицію у спільне благополуччя, а молодь – як агентів змін у своїх громадах.

Ключову роль у вихованні екологічно відповідальних громадян, здатних приймати обґрунтовані рішення та діяти на користь сталого розвитку, відіграють заклади освіти, чимала кількість яких має досвід впровадження ефективних методик екологічного виховання. Одним з таких закладів є заснований у 1997 році Ліцей багатoproфільний міста Северодонецька Луганської області (надалі – Ліцей).

Ліцей позиціонує себе як інноваційний заклад загальної середньої освіти, який інтегрує профільне навчання з активною позаурочною діяльністю, демонструючи прогресивний підхід до організації освітнього процесу, орієнтованого на принципи сталого розвитку. Така цілеспрямована та послідовна робота не залишилася поза увагою фахівців: системний підхід ліцею до впровадження інновацій було високо відзначено на Сьомій Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2016». Педагогічний колектив отримав золоту медаль у номінації «Інновації закладів освіти в роботі з молоддю в позаурочний час», що підтверджує значущість і результативність застосованих педагогічних підходів, зокрема у формуванні екологічної культури учнів.

Одним із ключових складників освітньої стратегії Ліцею є впровадження, починаючи з 2005 року, системи інтелектуальних ігор. Їх метою є розширення знань, активізація критичного мислення, стимулювання творчої діяльності та формування в учнів інформаційних і комунікативних компетентностей, які є важливими не лише для успішної адаптації у сучасному інформаційному суспільстві, але й для свідомого ставлення до екологічних проблем. У 2006 році Ліцеєм було започатковано щорічний «Екологічний марафон», який став інтегральною частиною освітнього процесу, спрямованою на формування екологічної свідомості підростаючого покоління, відповідального ставлення до навколишнього середовища та активної громадянської позиції у вирішенні екологічних проблем.

Формат проведення «Екологічного марафону» з часом зазнав трансформації. Замість командного змагання учасники почали брати в ньому участь індивідуально. У зв'язку з карантинними обмеженнями та воєнними діями захід перейшов в онлайн-формат. Такі зміни демонструють здатність освітнього закладу адаптуватися до непередбачуваних обставин, забезпечувати безперервність освітнього процесу та підтримувати активність учнів навіть в умовах кризи. Це є показником стійкості освітньої системи.

Відзначимо, що в умовах соціальної нестабільності та територіальної роз'єднаності учнів